

18

JAN 2023

Врз основа на член 89 алинеја 2 од Деловникот на Уставниот суд на Република Северна Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр.70/1992 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.202/2019, 256/2020 и 65/2021), Уставниот суд на Република Северна Македонија на седницата одржана на 17 јануари 2023 година, донесе

ПРОГРАМА И РАСПОРЕД ЗА РАБОТА НА УСТАВНИОТ СУД НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ЗА 2023 ГОДИНА

Вовед

Со оваа програма и распоред се утврдуваат целите кои треба да ги оствари Уставниот суд на Република Северна Македонија во 2023 година, активностите кои треба да се преземат за остварување на поставените цели и индикаторите за следењето на нивното исполнување, носителите на тие активности, временската рамка во која ќе се спроведуваат истите и на крајот, следењето и известувањето за остварувањето на поставените цели.

Цели на Програмата и распоред за работа за 2023 година

Целите предвидени со оваа програма, произлегуваат од уставната улога на Судот и донесениот Стратешки план на Уставниот суд на Република Северна Македонија за периодот 2022 - 2024 година, во кој се содржани визијата и мисијата на овој суд.

Имајќи го предвид ова, како и периодот за кој се донесува оваа програма и распоред, Судот за 2023 година треба да ги оствари следните цели:

- навремено и ефикасно постапување по предметите во кои се одлучува за прашањата од негова надлежност;
- транспарентно и отчетно работење; и
- зајакнување на кадровските капацитети и унапредување на соодветната и правична застапеност на сите заедници во рамките на Службата.

1. Навремено и ефикасно постапување по предметите

Согласно член 109 став 1 од Уставот, Уставниот суд го сочинуваат девет судии.

Меѓутоа, мора да се нагласи дека во моментот на донесување на оваа програма и распоред, Уставниот суд има шест судии, а три судии треба да бидат избрани од Собранието на Република Северна Македонија, при што проекциите во овој дел, се направени под претпоставка дека преостанатите судии ќе бидат избрани во најскоро време и за време на најголемиот дел на 2023 година, Судот ќе работи со полн состав.

а) Број на одржани седници

Во член 4 од Деловникот на Уставниот суд, е предвидено дека за работите од својата надлежност утврдена со Уставот на Република Северна Македонија, Уставниот суд одлучува на седница.

Според член 89 од Деловникот на Судот, по прашања од доменот за внатрешна организација и работа, Уставниот суд на седница: донесува акти за организацијата на работата и за постапката пред Уставниот суд; донесува програма и распоред за работа на Уставниот суд; го именува и разрешува секретарот на Уставниот суд, советникот на Судот, самостојниот советник, советникот, административниот работник и техничкиот работник и ги определува нивните плати; определува претставници на Уставниот суд за учество на советувања и други стручни собири и расправи на кои е повикан, и донесува одлука за висината и начинот на исплата на надоместокот на научни и стручни работници, како и на други лица кои по покана на Уставниот суд учествуваат во неговата работа.

Споредбено, бројот на одржани седници на Уставниот суд во изминатите девет години е следен:

2014 година - 32 седници;
2015 година - 32 седници;
2016 година - 29 седници;
2017 година - 29 седници;
2018 година - 32 седници;
2019 година - 31 седница;
2020 година - 35 седници;
2021 година - 37 седници;
2022 година - 42 седници.

Имајќи ги предвид овие податоци, произлегува дека просечниот број на одржани седници во една година изнесува 33,22.

б) Број на оформени предмети

Согласно одредбите од Деловникот на Судот, по доставените поднесоци или по сопствена иницијатива, се оформуваат предмети од секретарот на Судот и се доделуваат на судија-известител и советник кои ја водат претходната постапка и се должни да изготват реферат за седница,

кој претставува работен материјал по кој се расправа и се одлучува за предлогот содржан во рефератот.

Бројот на оформени предмети во изминатите девет години е следен:

2014 година - 173 предмети;
2015 година - 128 предмети;
2016 година - 181 предмет;
2017 година - 168 предмети;
2018 година - 137 предмети;
2019 година - 167 предмети;
2020 година - 324 предмети;
2021 година - 148 предмети;
2022 година – 137 предмети.

Согласно овие податоци, просечниот број на оформени предмети во една година изнесува 173,66 предмети.

Меѓутоа, треба да се има предвид дека бројот на оформени предмети во текот на 2020 година беше невообичаено висок поради огромниот број на оспорени уредби со законска сила донесени од Владата.

Доколку за оваа година се земе вообичаена просечна бројка од 150 оформени предмети, тогаш просечниот број на предмети за изминатите осум години би изнесувал 154,3 предмети.

в) Број на решени предмети

Бројот на решени предмети по години е следен:

2014 година - 193 предмети;
2015 година - 150 предмети;
2016 година - 161 предмет;
2017 година - 134 предмети;
2018 година - 211 предмети;
2019 година - 114 предмети;
2020 година - 278 предмети;
2021 година - 173 предмети;
2022 година - 130 предмети.

Согласно овие податоци, просечниот број на решени предмети во една година изнесува 171,55.

Потребно е да се напомене дека бројот на решени предмети во 2022 година е помал поради објективни причини, односно поради непополнетиот состав на Судот, во околу 30 предмети предлозите за одлучување не го добија потребното мнозинство што битно има влијание врз вкупниот број на решени предмети за оваа година.

г) Сооднос на оформени и решени предмети во една година

Година	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Оформени	173	128	181	168	137	167	324	148	137
Решени	193	150	161	134	211	114	278	173	130
Сооднос	0,89	0,85	1,12	1,25	0,64	1,46	1,16	0,85	1.05

Просечниот сооднос на оформени/решени предмети за овие години изнесува **1,03**.

д) Број на нерешени предмети

Вкупниот број на нерешени предмети во Уставниот суд на Република Северна Македонија со состојба на 31.12.2022 година изнесува **152 предмети**.

По години, бројот на нерешени предмети е следен:

- од 2017 година - 1 предмет;
- од 2018 година - 1 предмет;
- од 2019 година - 22 предмети;
- од 2020 година - 21 предмет;
- од 2021 година - 21 предмети;
- од 2022 година - 86 предмети.

ѓ) Индикатори за следење на активностите за остварување на целта

Согласно горенаведеното, индикаторите за следење на активностите за остварување на целта во текот на 2023 година ќе бидат следните:

- бројот на одржани седници во текот на оваа година се планира да изнесува најмалку 30;

- бројот на оформени предмети за оваа година се очекува да изнесува околу 150 предмети. Притоа, доколку биде пополнет во целост судискиот состав, во просек тоа би значело дека секој од судиите би добил во просек - 18 предмети во работа;

- советниците на Судот, самостојните советници и советниците, ќе им бидат доделувани предмети во број согласно Правилникот за ситематизација на работните места во Стручната служба на Уставниот суд на Република Северна Македонија;

- бројот на решени предмети во текот на оваа година треба да изнесува најмалку 130 предмети;

- бројот на нерешени предмети треба да се намали на најмалку 120 предмети (состојба на 31.12.2023 година);

е) Носители на активностите

Носители на активностите за остварување на утврдената цел се:

- претседателот на Уставниот суд;
- судиите на Уставниот суд;
- секретарот на Уставниот суд;
- советниците на Судот, самостојните советници и советниците во Службата кои работат на предмети.

ж) Временска рамка

Временската рамка за активностите за остварување на утврдената цел е целата 2023 година.

2. Транспарентно и отчетно работење

Транспарентноста и пристапот на јавноста до работењето на институциите се фундаменталните постулати и клучни претпоставки за негување на демократските вредности. Отвореноста на Уставниот суд и проактивната транспарентност ќе придонесат за долгорочно зголемување на довербата на граѓаните во правната држава, бидејќи Уставниот суд е чувар на Уставот, следствено на тоа заштитник на нивните права и слободи, а пред се' контролор на уставноста и законитоста чиешто применување го обезбедува уставниот поредок во државата.

Овој начин на работење и овозможувањето на слободниот проток на информации се важни принципи за Уставниот суд кој и во својот акт за организирање на работата го регулира начинот на кој се почитуваат и применуваат овие принципи.

Така, согласно член 84 став 1 од овој акт, јавноста во работата на Уставниот суд се обезбедува со известување на јавноста преку средствата за јавно информирање за одржување на јавните расправи, а по оцена на Судот и за одржување на седница и подготвителна седница, со присуство на учесниците во постапката, други лица, органи и организации и претставници на средствата за јавно информирање за одлуките на Судот по прашања од интерес за пошироката јавност. Уставниот суд, по потреба, а најмалку двапати во годината, организира конференции за печатот (став 2). Уставниот суд издава Билтен и Збирка на одлуки како трајни извори за запознавање на јавноста со неговите одлуки, стручни мислења и ставови (став 3).

Во членот 85 од овој акт е предвидено дека јавноста во работата на Судот на јавната расправа, седницата и подготвителната седница може да се исклучи ако тоа го бараат интересите на безбедноста и одбраната на

земјата, чувањето на државна, службена или деловна тајна, заштитата на јавниот морал и во други оправдани случаи што ги определува Судот.

Унапредувањето на транспарентноста како стратешки приоритет на Уставниот суд ќе биде реализирано преку исполнување на цели и активности кои ќе се спроведат преку посебни програми, во зависност од фазата која ја опфаќаат.

Првата програма - Анализа на состојби, ќе опфати имплементација на две активности:

1. Истражување на внатрешната и надворешната јавност;
2. Консултација со експерти.

Во втората програма „стратешко комуницирање“ ќе се имплементираат три цели:

1. Изработка на комуникациска стратегија;
2. Изработка на Акциски план за спроведување на комуникациската стратегија;
3. Подготовка на документи кои ќе произлезат од комуникациска стратегија.

Третата програма „управување со комуникацијата“ ќе биде спроведена преку реализирање на целите и спроведување на мониторинг на активностите кои се спроведуваат во рамки на приоритетите.

Носители на активностите за остварување на утврдените цели се:

- претседателот на Уставниот суд;
- судиите на Уставниот суд;
- секретарот на Уставниот суд;
- советникот на Судот за односи со јавноста.

Временската рамка за активностите за остварување на оваа цел е целата 2023 година.

3. Зајакнување на кадровските капацитети и унапредување на соодветната и правична застапеност на сите заедници во рамките на Службата

Оваа цел ќе се оствари преку следните активности:

- пополнување на работните места за кои има потреба;
- анализа на постојната поставеност и организација на Стручната служба;
- анкета на вработените за нивните потреби за стручно усовршување и обука;

- изработка на план за обука и стручно усовршување на вработените во Стручната служба на Судот;
- учество на советувања, семинари и слични настани за стручно усовршување на вработените;
- преземање активности за утврдување можност за воспоставување на соработка со Европскиот суд за човекови слободи и права за остварување на студиски престој на вработените;
- аплицирање преку инструментот TAIEХ за овозможување на експертска поддршка на вработените.

Носители на активностите за остварување на утврдените цели се:

- претседателот на Уставниот суд;
- судиите на Уставниот суд;
- секретарот на Уставниот суд;
- советникот на Судот за односи со јавноста.

Временската рамка за активностите за остварување на оваа цел е целата 2023 година.

4 Следење на остварувањето на програмата и распоредот и известување

Одговорен за следење на оваа програма и распоред е секретарот на Судот кој е должен да известува на секои три месеци за нејзиното остварување.

Су.бр. 73/23
18 јануари 2023 година
Скопје

Претседател
на Уставниот суд на Република
Северна Македонија,
Добрила Кацарска

